„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„דפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • המצה: „גד" בע"מ • גזופות: „צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קוראים כותבים

חידון: מי, מתי ואיפה פירסם את הקטע הבא? הדבר בנפשה של הדמוקרטיה: יש בה עיתונים, אך הם אינם יכולים לבקר את הדברים החשובים באמת. הם פוחדים. הם חייבים יותר מדי לבע־לי־השררה.

דוגמה לכך היא אולי שביתת פועלי־התחזוקה. רק „העולם הזה" ניסה לראות את שני צידי הפרשה. שום עיתון לא חקר בה די, ויש סיבות טובות להימנעותם של העי־תונים. „העולם הזה" מאשים את בן־ארי ואת ההנהלה בעיוור היחסים בחברה, עיוור שאולי תרם לאי־מעט לגל השביתות, והוא טוען שפועלי־התחזוקה שלנו הם מהטובים בעולם והם־הם המעניקים ל„אל־על" את המוניטין שיצאו לה. וזה נכון.

משכורתם אינה מרקיעה שחקים בנוף השכר הישראלי, ובן־ארי ופקידיו חיים לא רע. אבל כל זמן שעיתונאים ועורכים טסים — במשך שנים — במטוסי „אל־על" כדי לגלות ארצות שרגל אדם לבן עדיין לא דרכה בהן, כגון גרמניה, אוסטריה, ארצות־הברית או אוסטרליה; כל זמן שאפשר להזמין עשרות עיתונאים לטיסת גילוי אוסטרליה בצירוף שהיה במלונות טובים ואש"ל נעים, וקניית מיצרכים רחבת־ידיים, מדוע יכתבו עיתונאים את האמת על השביתה ב„אל־על"?

האם פועלי־התחזוקה יכולים לחטיס עיתונאים ועורכים לגרמניה ומשם, פלאי־פלאים, לעטרות דרך לוד? לא, רק דובר „אל־על" ומנהלו יכולים לעשות זאת. מועצת־המנהלים — החייבת לפקח על חנמלים — טסה כל־כך הרבה עד שאין לה פנאי אפילו להרהר בנושא.

וכך זה באמת נראה.

אולי צודק בן־ארי. אולי צודק גד יעקובי, אף כי נדמה לי שבשביתה זו תצדק דווקא אינו איתם. אבל אפילו הם צודקים, אין פלא שכל העיתונות נסערה בגלל התנהגותם הבלתי־לאומית של העובדים, ולא אמרה מילה, לא חקרה אפילו כחוא־זה את מנהלי־החברה, את נותני המתנות, את המצב על כל צדדיו ובעיותיו.

העיתונות יכולה היתה להיות מנוף אדיר אילו היו טליתותיה נקיות ותכולות. אבל כמו בעניין ברוך נאדל, כן גם פרשת פועלי־התחזוקה. רק „העולם הזה" כותב על כך, ו„העולם הזה" הרי נודע כדבר אחר, ואז — מה זה חשוב?!

נסו שלושה ניחושים לפני שאתם ניגשים לפיתרון החידון, המודפס במהופך.

.1975 בינואר 10 ,„העולם הזה" :מתוך

מכתבים

רבין — התחלת הסוף?

אכן, גם לי ידוע ממקום מהימן ביותר, שהנהלת הליכוד החליטה „לעלות על יצחק רבין." הוא על הכוונת!

שאלתם (העולם הזה 1947) שאלה שיש לי עליה תשובה. שאלתם האם ראש־הממשלה יצליח או, יותר נכון, יוכל, לע־מוד בלחצים הללו כשיופעלו מכל הכיוונים.

את התשובה אתם יודעים בוודאי יותר טוב ממני, אך מסיבות מובנות לא אמרתם בגלוי את שאתם חושבים אל־נכון. לדעתי, כשיעמוד יצחק רבין בפני מיבחן של התמודדות עם כל חברי הליכוד, יהיה זה סוף הקאריירה שלו כראש־ממשלה.

נדמה לי שגם אתם — היודעים כימעט הכל — אינכם יודעים הכל על לחצים ו־משברים העוברים על ראש־הממשלה. ועוד לידיעתכם: ראש־הממשלה לא מעד ב־אמבטיה — הוא פשוט נשבר!

אם המערך רוצה להציל את עורו ממצב מביך — עליו לפעול בצורה מתוחכמת, כדי שרבין יפרוש מתפקידו בטרם ייאלץ לעשות זאת במצב מביך ביותר.

ד. ברי־חיים, ירושלים

הכספים של שינוי

אנו מבקשים להתייחס לכתבתו של אורי אבנרי (העולם הזה 1948) אשר עסקה בתנועת שינוי.

תנועת שינוי לא קיבלה מעולם כל מענק כספי מהתנועה לזכויות־האזרח או מכל גוף פוליטי אחר. מקורותיה הכספיים של תנועת שינוי מבוססים אך־ורק על תרומותיהם של חברינו ואוהדינו, ועדים לכך כל אותם אלפי אזרחים המעבירים, מדי־חודש, תרומות לתנועת שינוי כדי לממן את פעילותה.

אלפי תרומות אלו הינן המקור הכספי היחידי המאפשר לתנועת שינוי לממן את פעילותה ופירסומיה.

גיל ליידנר, רכז התנועה, תל־אביב

● חבל שהקורא ליידנר לא פירט מניין באו סכומי־העתק שהוצאו במסע־הפירסום של „שינוי".

כל הכבוד ל„חברא־קדישא"

בעיקבות הודעתו של הרב גורן על מחדל בפינוי החללים בתקופת המילחמה, ממש זועזעתי, ואני חייב לציין שכל זה נראה לי סתם תרגיל כדי למשוך כותרות ב־עיתונים.

בתקופת המילחמה שירתתי בפיקוד צפון, ובמו־אוזני שמעתי פקודה מפורשת של אחד הקצינים הגבוהים ביותר שם, שלא להתחשב בקדושת השבת וחהג, ולפנות כל חלל שלנו מכל מקום, ובכל זמן אפ־שרי.

לדעתי, ולדעת הרבה אנשים במילחמה, עשו אנשי חברא־קדישא והרבנות הצבאית עבודה נפלאה, ואני חושב שלא להרבה אנשים היה אומץ־לב לעשות מה שהם עשו.

יורם כהן, תל־אביב

תושבי הגליל

במדינה המתיימרת להיות דמוקרטית ו־מתקדמת כישראל, לא ייתכן שהמשאבים הלאומיים יחולקו לא בהתאם לצרכי ה־אוכלוסייה, אלא בהתאם לדתם.

למעלה ממחצית אזרחי המדינה החיים בגליל מדורי־דורות, הם לא־יהודים. מאז הקמת המדינה הושקעו סכומים עצומים בהטבת תנאיהם של אזרחי הגליל בעלי הדת היהודית, בעוד שהערבים שם זוכים לתשומת־לב מעטה יחסית.

האם עקרונות השיוויון ואי־ההפלייה ה־כלולים במגילת־העצמאות הם מילים ריקות מתוכן?

אחמד ריאד, חיפה

דוד ליאו שוקולד

לפני כמה ימים נפטר בכפר־שמריהו ליאו יורדן ז"ל. הוא לא היה סתם אחד הוותיקים של הכפר, אלא במותו נעקרה התיכת־נוף מהמושב של הייקים, שהיגרו לארץ והקימו את הכפר היפה הזה.

אחרי מיטתו הלכו הרבה ילדים ונוער של הכפר, שכינו אותו „דוד ליאו שוקו־לד," כי תמיד היו בכיסו שוקולד או ממתקים לכל ילד שפגש בדרכו. הוא היה ידיד של כל האנשים, ועזר לכל אחד.

יהי זיכרו ברוך.

עמיאב אבינרי, כפר־שמריהו

מיכתב גלוי לישעיהו

כאדם המתעניין בבעיות מינהל, איני יכול שלא להגיב על הרעיון אשר, כידוע ליו"ר הכנסת ישראל ישעיהו, אינו חדש במייוחד (מר אורי אבנרי, בהיותו חבר־כנסת, העלה רעיון דומה).

פרלמנט, וזהו מינהגו של עולם, מורכב מנציגים האמורים לייצג אינטרסים של ציבור בוחריהם, ואין צורך להיות בלש ממולח על־מנת למצוא כימעט בכל חוק את ההתפתלות הנובעת מפשרות. החוקים המעטים הנחקקים בכנסת, הבאים להסדיר חיים תקינים ואינם נובעים מאינטרסים אלו או אחרים, לוקים ברובם בחסר, ול־עיתים הנך חש כי מלאכת חקיקתם נעשתה בהיסח־הדעת.

אינני מבין מדוע צריכה המדינה (ואני משתדל שלא לחשוב על הנטל הכספי הנוסף) לדאוג למישרות „כבוד" לנבחרי־ה־בעבר. מה התועלת מ„גיסיונם"? האם ידיעתם את רזי ההתפתלות הפרלמנטרית היא אשר תושיע את ציון?

מדוע לא יוצע לאנשי מוסדות ההשכלה הגבוהה (אשר לעיתים נדמה כי הם קישוט בלבד) לשמש במועצה כזו? להם הכלים והצוות לנתח את ההיבטים השונים של החוקים, בטרם יוגשו לחתימתו הסופית של הנשיא, ובטוחני כי מישקל עצתם במועצה שכזו יהיה רב.

א. בריל, נתניה

קזינו במצפה־רמון?

לפני שנתיים הגעתי למצפה־רמון, וקי־בלתי דירה בשיכון למשרתי צבא־קבע. כיום אני משרת רחוק ממיצפה־רמון (בערבה), ועלי להגיע שלוש פעמים בשבוע הביתה. הפרשי הזמנים שבהם יוצא האו־טובוס מבאר־שבע למיצפה הם כה גדולים, עד שאי־אפשר לתכנן שום סידור מסויים באותו יום בבאר־שבע, או קניות.

כל דבר פרט לאוכל צריך לקנות בבאר־שבע — אם מפני שהוא לא נמצא במיצפה, או שהמחירים הם גבוהים מאוד והאיכות ירודה מאוד. לגבי הנסיעה, הרי היא אורכת בין שעתיים לשעתיים ורבע (מרחק של 96 ק"מ בלבד!), והיא כוללת חניות מרובות וממושכות בדימונה ובירוחם.

בעייה נוספת — בשבת האחרונה, ו־בשבת שלפניה היתה מיצפה־רמון ללא טיפת מים — מיום חמישי בערב עד ליום ראשון ב־10 בבוקר. אינני יודע איך הר־גישו מישפחות אחרות בעיירה, אבל אני יודע מה היתה הרגשתי והרגשת מישפחתי. שבת שלמה ללא מיקלחת וללא מי־שתייה, ובלי אפשרות לכבס חיתולים של תינוקת. לדעתי זוהי שערורייה.

אם אי־פעם חשבנו, אשתי ואני, לקבוע את מגורינו בעיירת־פיתוח זו, הרי שתי הבעיות הללו ועוד רבות אחרות שבהן אנו נתקלים, מונעים מאיתנו את התענוג להמשיך להתגורר במקום זה.

ולאותם ליצנים המציעים להקים כ־מיצפה־רמון „קזינו" — חשכתו מהרעיון. הנסיעה הארוכה לא כדאית, וקצת קשה לבלות (יעוד יותר, לחיות) בלי מים.

ש.ש., מיצפה־רמון

שונאים את אורי גלר

ביום חמישי שעבר היה לי האי־עונג ל־האזין בגל ב' ליצירתם נוטפת הקינאה והשינאה של האדונים הנכבדים דני ליטני ויהונתן גפן: „בלדה על אורי גלר." אמנם אלה התכוונו להשפיל את גלר ולפגוע בו, אבל הם השפילו רק את עצמם. ממש נדהמתי עד לאיזה שפל של חוסר־בושה ורי־שעות מסוגלים אנשים מכובדים אלה לרדת.

יש לי שאלה ליוצרי ולמשדרי „יצירה" אנושית כבירה זו: אילו הייתם שותפים לעסקיו הפורחים של אורי גלר ולכספים שהוא גורף — האם גם אז הייתם שופכים עליו את מרירתכם, או שמא הייתם מזמרים בטון קצת שונה?

חנן גן, חולון

זוג כמים

כשראיתי את תמונת־השער הנהדרת של פנינה רוזנבלום־גולן (העולם הזה 1949),

פנינה
מי דומה —

אלמוני
— למי?

נזכרתי בתמונה שפורסמה לפני שנים על שער השבועון לייף. האם זה דומה?

חנניה גור־אל, פתח־תיקווה

● שתי התמונות, לצורך השוואה — ראה גלופות.

אין כסף ב„הפועל"

אני עובד עיריית ירושלים, ואני מטפל בדשא של מיגרש הפועל בעיר מזה שנ־תיים. אני רואה שם פועל־ניקיון בן־מיעוטים המכבס ומנקה חדרים מטעם חב־רת המשקם. את היציעים לאחר המישחקים מנקים פועלי־הניקיון של העירייה.

הייתי רוצה לברר אם אין להסתדרות תקציב להחזיק כל זאת בכוחות עצמה בשביל הפועל ירושלים בייחוד עתה, כש־מדברים על מחסור בכסף בהפועל.

י.א., ירושלים